No. 131. 1843.

# BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DINGSDAG 31 OCTOBER.

## FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten October.

De *Moniteur* houdt den staat van de opbrengst en het verbruik van de binnenlandsche suiker, sedert den oogst van 1843—1844. Deze staat geeft een ongunstig resultaat, vergeleken met hetzelfde tijdvak over 1842.

— Ten gevolge van de vertoogen des ministers van koophandel, heeft de heer *Guizot* eene ernstige nota aan het Belgische gouvernement gezonden, waarin men zich beklaagt over den invoer van engelsche linnen garens over Belgie in Frankrijk, in strijd met de jongste overeenkomsten tusschen beide landen. Men verneemt thans dat laatstgenoemd gouvernement geantwoord heeft, dat die invoer buiten deszelfs kennis had plaats gehad, en er strenge bevelen gegeven waren om zulks in het vervolg te weren.

— Naar men verzekert, zou op het ministerie van buitenlandsche zaken de bevestiging van de tijding zijn ontvangen, dat er een korps oostenrijksche troepen in de staten van Midden-Italie getrokken is, welk korps zelfs sterker was dan aanvankelijk was gezegd geworden.

Op Corsica zijn een vijftal aanzienlijke Italianen aangekomen, die in de jongste zamenzweringen zouden betrokken zijn en wier uitlevering het pauselijke gouvernement verlangd had, doch men meende dat zulks van deze zijde zou geweigerd worden.

— De generaal *Changarnier* is te Parijs aangekomen.

— Uit Algerie verneemt men dat de generaal *Bugeaud* zijn' wintër-veldtogt tegen de Arabieren aan de zijde van Milianah aangevangen heeft, en dat de operatiën van weerszijden krachtig schenen te zullen gevoerd worden. *Abd-el-Kader* namelijk, die sedert eenigen tijd niet van zich had laten hooren, was eensklaps in de nabijheid van Mascara verschenen, had de voorposten overvallen, en eenige soldaten gedood. — Naar men voorts meldt, had de generaal *Lamoricière* met eenige Arabische deserteurs uit het kamp van den Emir, een plan ontworpen om dezen laatsten te omsingelen en gevangen te nemen, maar de Emir had eensklaps eene andere stelling genomen, naar men vermoedt in 't geheim onderrigt geworden zijnde van het hem dreigend gevaar.

— Een dagblad van Toulon kondigt het overlijden aan van den admiraal *Roussin* te Montpellier. Daar de tijding van zijn' dood niet regtstreeks ontvangen is, betwijfelt men de waarheid er van.

— De koningin *Christina* heeft in de laatste dagen weder drukke bijeenkomsten gehouden met verscheidene aanzienlijke Spanjaarden van naam en rang.

— Eindelijk heeft het gouvernement weder een paar telegraphische berigten nopens de zaken in Spanje bekend gemaakt. Zie hier derzelver inhoud:

*Perpignan*, 26 *October*.

„De batterijen van de stad projectiles op Gracia geworpen hebbende, waardoor verscheidene personen gedood zijn, zoo heeft de kapitein-generaal in den loop van gisteren een duizendtal bommen en granaten doen werpen op alle punten, die de insurgenten bezet houden. De verwarring is te Barcelona ten top gestegen; de junta gaat voort met de magazijnen van lakens, koper en ijzerwaren, aan bijzondere personen behoorende, te doen openen en leeg te plunderen. — Te Valencia was den 22sten de rust heerschende.

— Den 23sten heeft de junta van Barcelona zich meester gemaakt van 60000 fr., toebehoorende aan de geneeskundige school; aan koper voor eene waarde van 150000 fr.; zij heeft voor meer dan 250000 fr. waarde aan lakens uit magazijnen genomen, die met geweld zijn opengebroken; de winkels met levensmiddelen zijn geplunderd geworden.

*Massanet*, lid der opper-junta, en zekere *Aymar*, lid der junta van wapening, hebben geschil gekregen; de eerste heeft met een flesch een' slag op het hoofd bekomen, zoodat zijn leven in gevaar is. De verwarring neemt steeds toe, en men vreest te Barcelona nog groote vernieling.

„Te Figueras heeft men dezen morgen het geschut in de rigting van Girona gehoord.”

*Perpignan*, 27 *October*.

„Prim heeft eergisteren het vuur tegen Girona geopend en heeft zich van de voorstad Pedres meester gemaakt. Het vuur heeft gisteren voortgeduurd. — *Martell* is gisteren met 250 man uit het fort van Figueras getrokken.”

Bijzondere berigten uit Barcelona spreken van een' aanslag, die zeker persoon op het leven van den franschen consul aldaar zou hebben willen beproeven.

Volgens tijdingen uit Tudela verkeerde Saragossa den 21sten nog steeds in denzelfden toestand. De vijandelijkheden werden van weerszijden steeds voortgezet; de belegeraars waren een artilleriepark van Pampeluna verwachtende, om de stad krachtdadiger aan te vallen.

Naar men wil, zou de rust ook te Cadix gestoord zijn.

De jongste tijdingen uit Madrid gaan tot den 22sten. De zaak der meerderjarigheid van de koningin zou nu weldra aan de beraadslagingen der cortes onderworpen worden, die in de eerste plaats eene commissie zou benoemen om een rapport over deze belangrijke zaak uit te brengen, na zich vooraf deswege met eene dergelijke commissie uit den boezem van den senaat verstaan te hebben. Zoodra het ontwerp aangenomen is, zal de koningin, in eene vereenigde zitting der beide kamers, en in tegenwoordigheid der leden van het korps diplomatiek en van alle hooge staatsambtenaren, den bij de constitutie bepaalden eed afleggen.

— De hier ontvangen dagbladen van Amerika houden de bijzonderheden van de vreeselijke ontbarsting der stoomboot *Clipper*, op den 19den September, op het oogenblik dat zij de kade verliet. De ketel, met alles wat tot de machine behoorde, het dek en groote stukken van het vaartuig werden naar alle zijden geslingerd; terwijl men reeds van 29 personen wist, dat zij het slagtoffer van het ongeluk geworden waren.

— Ter beurze van heden (27 October) waren genoteerd: 5 pCt. 120,90; 3 pCt. 81,65; Nap. r. 108,50; Spanje 29; Rom. L. 107.

## NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten October.

De *Staats Courant* behelst heden het volgend besluit:

WIJ WILLEM, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de Koninklijke besluiten van 4 September 1823, n°. 9, van 16 November 1823, n°. 88, en van 16 September 1825, n°. 110;

Gezien art. 5 der wet van 27 December 1840 (*Staatsblad n°.* 77), mitsgaders art. 19 en volgende van de wet van 5 October 1841 (*Staatsblad n°.* 40);

Gezien art. 75 en 135 der grondwet, mitsgaders de instructie voor de gouverneurs in de onderscheidene provincien, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 15 December 1820, n°. 27;

Gezien de voordragt van Onzen Minister van Justitie, ad interim belast met de portefeuille van het Departement van Financien, van den 25sten October 1843, n°. 427 / 789, geheim;

Overwegende, dat, zoo bij de invoering van een nieuw stelsel van belastingen, met den aanvang van het jaar 1823, aktien de behoefte zich heeft doen gevoelen, om de leiding van de ambtenaren, met de uitvoering daarvan belast, op te dragen aan de gouverneurs der provincien, thans evenwel deze leiding kan worden ontbeerd, ten gevolge waarvan tevens eene vereenvoudiging in de heffing van 's Rijks belastingen en eene bezuiniging in de behandeling der daartoe betrekkelijke zaken zal zijn daar te stellen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De gouverneurs der onderscheidene provincien worden, te rekenen van den 1sten Januarij 1844, ontslagen van het toezigt over de invordering van 's lands middelen en ontheven van hun, bij Koninklijk Besluit van 4 September 1823 n°. 9, opgedragen

Art. 2. De opmaking der kohieren van de grondbelasting over het jaar 1844 zal echter, op de thans gebruikelijke wijze, door hunne zorg en medewerking blijven plaats hebben.

Art. 3. De werkzaamheden der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, alsmede de indirecte belastingen en daaraan toegevoegde ontvangsten betreffende, te voren aan directeurs en laatstelijk aan de gouverneurs van de provinciën opgedragen, zullen, voor zoo verre noodig zal bevonden worden, verrigt worden door arrondissements-directeurs.

Art. 4. Alle ambtenaren, welke ten gevolge der vorenstaande bepalingen buiten betrekking geraken, zullen door Onzen Minister voornoemd zoo veel mogelijk ter plaatsing worden voorgedragen, of, zoo daartoe termen bestaan, worden gepensionneerd.

Art. 5. Onze Minister van Justitie, ad interim belast met de portefeuille van het departement van Finantien, zal ons onverwijld de maatregelen voordragen, welke, in overeenstemming met de vorenstaande bepalingen, noodzakelijk zullen bevonden worden.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan Onzen Minister voornoemd, ter uitvoering, en aan de Hoofden der departementen van algemeen bestuur, tot narigt.

's Gravenhage, den 25sten October 1843.

WILLEM.

*De Minister van Justitie, ad interim mede belast met de functiën van Minister van Finantien,*

VAN HALL.

---

Bij besluit van den 21sten October 1843, n°. 1, heeft Zijne Majesteit, ten gevolge van de bevolen opheffing der afzonderlijke provinciale kommandementen, het pensioen verleend aan:

de generaals-majoor E. E. J. Mathon, P. IJ. Knoll, H. Roijen, Hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant, en W. H. baron van Heerdt tot Eversberg, provinciale kommandanten, respectivelijk van Gelderland, Zeeland, Vriesland en Overijssel.

Bij besluit van den 21sten October 1843, n°. 2, is door Zijne Majesteit mede het pensioen verleend aan:

de kolonels plaatselijke kommandanten der 1ste klasse: D. H. van Schaeck te 's Gravenhage, W. F. Lambert te Amsterdam, P. A. Ramaer te Groningen;

den kolonel plaatselijken kommandant der 2de klasse C. F. E. von Steiger, aan den Helder;

de luitenant kolonels plaatselijke kommandanten der 2de klasse F. A. W. Herckenrath te Venlo, J. Sijbers te Maastricht, W. C. W. Senn van Basel te Nijmegen, G. F. W. von Hoff te Vlissingen, G. J. Coolhaas te Heusden, L. Benkman te Grave, G. B. van Blonkhorst te Gorinchem;

de majoors plaatselijke kommandanten der 2de klasse F. Penchen te Koevorden, J. H. Hamers te Neuzen, J. B. Schrijber te Leyden, L. Schett te Hellevoetsluis;

den majoor F. A. Pippenghegen, plaats-majoor der 1ste klasse, te Delfzijl; den kapitein C. J. van Ellinckhuizen, plaats-majoor der 1ste klasse te Willemstad;

den kapitein G. Meinzen, plaats-majoor der 2de klasse te Woudrichem; den kapitein C. van Wijngaarden, plaats-majoor der 2de klasse te Venlo;

den 1sten luitenant J. Schaeffer, plaats-majoor der 2de klasse te Maastricht;

den 1sten luitenant J. Staude, plaats-majoor der 3de klasse te Naarden.

Bij besluit van den 21sten October 1843, n°. 3, heeft Zijne Majesteit het pensioen verleend aan den majoor C. J. Thooft, adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-Holland.

Bij besluit van den 24sten October 1843, n°. 62, is door Zijne Majesteit benoemd en aangesteld:

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Gelderland, de kapitein regements-adjudant P. B. Suij, van het 7de regement infanterie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-Holland, de kapitein C. M. Douglas, van het 2de regement artillerie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Zeeland, de majoor L. Frankamp, van het 1ste regement artillerie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Vriesland, de kapitein H. de Greef, van het opgeheven 9de regement infanterie;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Overijssel, de kapitein-kwartiermeester D. Schäfer, van het opgeheven 4de regement ligte dragonders;

tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Groningen en Drenthe, de kapitein L. E. Muller, van het 6de regement infanterie; terwijl door Zijne Majesteit bij laatstgemeld besluit is bepaald, dat de kapiteins of luitenants, thans als provinciaal adjudant in Gelderland, Zeeland, Vriesland en Overijssel fungerende, eervol uit hunne betrekking van adjudant zullen worden ontslagen, en aan hen zoodanige bestemming zal worden gegeven, als het belang van de dienst zal medebrengen.

Bij besluit van den 24sten October 1843, n°. 64, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen:

bij den plaatselijken staf:

tot kolonel plaatselijken kommandant van de 1ste klasse,

te Amsterdam:

den luitenant-kolonel J. J. Wagener, kommanderende het 4de regement infanterie;

te Nijmegen:

den kolonel D. G. Herr, kommanderende het 2de regement infanterie;

te Maastricht:

den luitenant-kolonel F. R. Mollinger, kommanderende het 1ste regement infanterie;

aan welke hoofd-officieren tevens een eervol ontslag uit hunne tegenwoordige betrekking is verleend;

tot kolonel plaatselijken kommandant van de 2de klasse:

te Venlo:

den luitenant-kolonel H. R. Heijermans, van het regement grenadiers en jagers.

tot plaatselijk kommandant van de 2de klasse, te Grave, den majoor J. F. van Nieuwkuijk, van het 3de regement artillerie;

tot majoor en plaats-majoor der 1ste klasse:

te Gorinchem:

den kapitein J. B. Dulmers, van het 4de regement infanterie;

te Terneuzen:

den kapitein G. Leers, van het 9de regement infanterie;

tot kapitein, plaats-majoor van de 3de klasse:

te Venlo:

den 1sten luitenant J. Stengel, van het 2de regement infanterie;

te Maastricht:

den 1sten luitenant G. Perk van Lith, van het 4de regement infanterie;

te Geertruidenberg:

den 1sten luitenant G. M. A. B. Hagendoorn, van het 7de regement infanterie;

tot plaats-majoor van de 3de klasse,

te 's Hertogenbosch:

den 1sten luitenant F. Bestebroer, van het 7de regement infanterie;

tot kapitein, den 1sten luitenant G. J. Hoffman van Hove, plaats-majoor van de 3de klasse, te Grave.

Bij besluit van den 24sten October 1843, n°. 63, zijn benoemd en aangesteld:

tot kommandant van het regement grenadiers en jagers, de kolonel J. H. Voet, kommandant van het opgeheven regement grenadiers;

tot kommandant van het 1ste regement infanterie, de kolonel K. A. Goetz, van het opgeheven regement jagers;

tot kolonel en kommandant van het 2de regement infanterie, de luitenant-kolonel P. van Poolsum Booij, kommandant van het ontbonden 9de regement infanterie;

tot kolonel en kommandant van het 4de regement infanterie, de luitenant-kolonel C. H. Mensô, kommandant van het opgeheven 10de regement infanterie;

aan welke hoofd-officieren tevens een eervol ontslag uit hunne laatstgemelde betrekkingen is verleend;

tot kolonel, de luitenant-kolonels G. J. J. Rochell, kommandant van het 8ste, S. T. A. Hubar, kommandant van het 3de, en F. D. Madiol, kommandant van het 5de regement infanterie;

tot kolonel, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, jonkheer J. J. van Spengler, à la suite van het regement grenadiers en jagers, adjudant van Zijne Majesteit Willem Frederik, graaf van Nassau.

Bij besluit van den 27sten October 1843, n°. 15, heeft Zijne Majesteit eene nadere organisatie van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt vastgesteld, ten gevolge waarvan dat personeel eene vermindering moet ondergaan; hebbende Zijne Majesteit, uit aanmerking daarvan, alsnu, bij gunstige uitzondering op het bepaalde bij besluit van den 26sten Junij 1825, n°. 120, de officieren van gezondheid van de 3de klasse, A. Luijten en L. H. Verwey, overeenkomstig het meermalen door hen te kennen gegeven verlangen, een eervol ontslag uit de militaire dienst verleend.

— Nadat de Eerste Kamer der Staten-Generaal het door de Tweede Kamer goedgekeurde Adres aan Z. M., in antwoord op de Aanspraak, waarmede de gewone Vergadering, nu 8 dagen geleden, geopend is, Vrijdag mede had aangenomen, heeft eene commissie uit beide Kamers zaturdag ll. aan Z. Majesteit het genoemde Adres aangeboden. Dat Adres luidt als volgt:

SIRE!

« Met belangstelling hebben de Vertegenwoordigers van het Nederlandsche Volk van Uwe Majesteit vernomen, dat de vriendschappelijke betrekkingen van Nederland met de andere Mogendheden geene verandering hebben ondergaan. Wij hopen, dat de pogingen, welke voortdurend door Uwe Majesteit zullen worden aangewend, om die gevoelens van vriendschap en welwillendheid aan te kweeken en toe

heil des Vaderlands dienstbaar te doen zijn, met den gewenschten uitslag zullen bekroond worden.

» Na de moeijelijkheden, waardoor het werk der gemengde Nederlandsche en Belgische commissien schijnt belemmerd en vertraagd te zijn geworden, verheugen wij ons met Uwe Majesteit, dat derzelver taak voleindigd en de regeling der aangelegenheden tusschen beide Staten dien ten gevolge thans voltooid is.

» Wij zullen gaarne medewerken tot vaststelling der uitgaven, die vereischt worden om de Nederlandsche zeemagt, in verband met de behoeften en het belang van onzen handel en van onze koloniën, bij die van andere natiën niet achterlijk te doen zijn. Wij hopen, dat het gemeen overleg tusschen Uwe Majesteit en de Staten-Generaal aan de Regering de gelegenheid zal geven, om, bij doelmatige besparingen, hare ijverige pogingen tot verbetering van de actieve zeemagt te blijven aanwenden.

«De Nederlandsche landmagt zal, ook na de inkrimpingen, welke door den drang der omstandigheden geboden zijn, bij eene gewijzigde inrigting en door voortdurende aankweeking van den goeden geest onder het krijgsvolk, zoo wij hopen, in staat zijn, om aan hare gewigtige roeping te beantwoorden. Ook in het aangekondigde voornemen, om de verdedigingsmiddelen van het Rijk, naar gelang der beschikbare gelden, in eenen beteren staat te brengen, erkennen wij een blijk van Uwer Majesteits bezorgdheid voor de veiligheid van den Staat. Wij hebben met genoegen vernomen, dat de voorbereiding van eene wet omtrent de schutterijen reeds aanmerkelijk gevorderd is, en mogen vertrouwen, dat ook de herziening van de wet op de Nationale Militie niet uit het oog zal worden verloren.

«Wij betreuren, dat de lage prijzen der koloniale voortbrengselen, welke op den geldelijken toestand van het Moederland zoo nadeelig hebben gewerkt, mede niet buiten invloed zijn gebleven op de welvaart onzer Overzeesche Bezittingen. Indien het aldaar reeds geschokte credietstelsel op nieuw mogt hebben geleden, achten wij het wenschelijk, dat de Regering er in slagen moge, om door gepaste maatregelen daaraan te gemoet te komen.

«Wij verheugen ons, van Uwe Majesteit de verzekering te ontvangen, dat het binnenlandsche bestuur regelmatig en met orde blijft werken. Daarin is een waarborg gelegen, dat de ingezetenen onder de behoorlijke uitvoering der wetten en bij eene goede en deugdelijke inrigting van het politiewezen, eene gewenschte rust en veiligheid op den geliefden vaderlandschen bodem zullen blijven genieten.

«Hartelijk wenschen wij, dat de verachtering, welke reeds sedert eenen geruimen tijd in den bloei van sommige takken van handel en nijverheid is ondervonden, thans haar keerpunt zal bereikt hebben, en dat het alzoo Uwer Majesteit voorbehouden moge zijn, om, even als thans ten aanzien van den landbouw, in een volgend jaar ook deswege bevredigende en voor Hoogstdeszelfs gevoel meer streelende berigten aan de Vertegenwoordiging te kunnen mededeelen. Met dien bloei intusschen staat mede in naauw verband het invoeren van een deugdelijk en vrijgevig stelsel van regten nopens den in-, uit- en doorvoer; en wij mogen ons derhalve vleijen, dat dit belangrijk onderwerp niet langer verschoven zal worden, dan in het belang van de zaak zelve en tot het verkrijgen van de vereischte inlichtingen dienaangaande, volstrektelijk noodig zal worden bevonden. Wij mogen vertrouwen, dat bij die gelegenheid dan ook tevens aan den zoo vaak geuiten wensch zal worden voldaan, om, met betrekking tot de heffing der in- en uitgaande regten, te voorzien in de belangen onzer Westindische bezittingen, welke belangen in het algemeen op nieuw met nadruk aan Uwer Majesteits zorgen worden aanbevolen.

» In al wat het onderwijs, de kunsten en wetenschappen betreft, steeds een levendig belang stellende, hebben wij met blijdschap vernomen, dat daaromtrent het gunstigst getuigenis kan worden afgelegd.

» Het openbaar onderwijs staat in een te naauw verband met het volksgeluk, om niet een aanhoudend voorwerp van de zorgen der Regering uit te maken. Indien de inrigting van hetzelve verandering behoeft, zullen wij ons gelukkig rekenen, daartoe met Uwe Majesteit mede te werken.

» De voorspoedige voortzetting der werken tot droogmaking van het Haarlemmermeer doet ons reeds het oog slaan op het tijdstip der voltooijing van eenen arbeid, die Nederland gewis tot eere zal strekken, en waarvan in de gevolgen duurzame voordeelen, van onderscheiden aard, verwacht mogen worden.

» Wij koesteren den wensch, dat de nieuwe wettelijke bepalingen op het armwezen, welke een punt van naauwgezette overweging bij de Regering uitmaken, zullen kunnen leiden, om een beter en voor den Nederlandschen landaard meer geëigend stelsel van armbedeeling tot stand te brengen.

» Wij vertrouwen, dat de voorbereiding der wetsontwerpen omtrent de uitoefening van het stemregt in de steden en ten platten lande en de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen, thans genoegzaam gevorderd zal wezen, om te mogen verwachten, dat eerlang de regeling van die gewigtige aangelegenheden aan onze beraadslagingen zal worden onderworpen. Wij wenschen dit mede omtrent de toegezegde bepalingen nopens de uitoefening der onderscheidene takken van geneeskunde.

» Aan de geheele voltooijing van het tarief van geregtskosten in burgerlijke zaken, zoo mede aan het daarstellen van wijzigingen in het eerste boek van het wetboek van strafregt, zullen wij gaarne onze zorgen wijden, ten einde eerlang de geheele Nederlandsche strafwetgeving worde tot stand gebragt.

» Met de vaststelling van de nog niet aangenomen hoofdstukken der tweejarige staatsbegrooting, waaromtrent wij de ontwerpen weldra te gemoet zien, zal weder voor het aanstaande tweejarig tijdvak de geregelde gang van zaken verzekerd, en daardoor het crediet van den Staat bevestigd worden.

» Dit doel zal echter niet kunnen bereikt worden, zonder dat tevens de middelen worden aangewezen, om het verbroken finantieel evenwigt te herstellen, en om met stipte naauwgezetheid onze verbindtenissen en verpligtingen na te komen. Wij zijn daarom bereid om met Uwe Majesteit mede te werken, om de buitengewone offers, die gevorderd mogten worden, naar doeltreffende beginselen te verdeelen. Wij zullen daartoe met te meer gerustheid kunnen besluiten, omdat wij moeten vertrouwen, dat op den zoo gewenschten weg van vereenvoudiging en bezuiniging aanhoudend zal worden voortgegaan, en alzoo geene pogingen zullen worden nagelaten, om die lasten te verminderen.

» Uwer Majesteits bereidwilligheid, om met den Prins *van Oranje* te deelen in alle buitengewone lasten, welke op Hoogstdeszelfs onderdanen mogten gelegd worden, zal voorzeker tot een bemoedigend voorbeeld strekken en als een treffend blijk van liefde voor het Nederlandsche Volk, door hetzelve op hoogen prijs worden gesteld.

» Overtuigd dat orde, eenvoudigheid en openbaarheid noodzakelijke vereischten zijn, om tot meer gunstige finantiële omstandigheden te kunnen geraken, hebben wij met bijzonder genoegen van Uwe Majesteit de verzekering bekomen, dat Hoogstdezelve zijne ernstige zorgen blijft toewijden aan de geheele regeling van 's Rijks geldmiddelen. In verband met die verzekering, mogen wij dan ook eerlang van Uwe Majesteit te gemoet zien de toegezegde voorstellen tot vereffening en opruiming, zoo veel mogelijk, van de bijzondere Rijks-fondsen, en tot regeling van den achterstand en daarmede in betrekking staande onderwerpen. Het zal der Regering, bij de opvolging van vaste en milde beginselen, bij overeenstemming van bedoelingen en inzigten in alle takken van bestuur, nimmer ontbreken aan krachtdadige ondersteuning van de zijde der Vertegenwoordigers, om hare welberaden pogingen tot bevordering van het welzijn des Vaderlands tot stand te zien komen. Onder stipte naleving onzer bestaande grondwettelijke instellingen, verwachten wij met vertrouwen, dat de Regering het geschikte tijdstip tot derzelver herziening en verbetering niet zal laten voorbijgaan. Steunende op Uwer Majesteits ernstige begeerte, om het geluk van een getrouw volk met alle krachten te bevorderen, mogen wij, onder eerbiedig opzien tot den Allerhoogste en met bedachtzame aanwending van de nog altijd belangrijke hulpbronnen, welke Nederland bezit, eene meer gunstige toekomst met vertrouwen verbeiden.»

— Dezer dagen heeft Z. Exc. sir *Edward Disbrowe*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van H. Britsche Majesteit bij dit Hof, een groot diner van 40 converts gegeven, ter eere van den nieuw benoemden minister van buitenlandsche zaken, den luitenant-generaal *de la Sarraz*. Het geheele corps diplomatique was bij dat diner tegenwoordig.

— De vergadering der Provinciale Staten van Gelderland, op Dingsdag, den 24 dezer, buitengewoon bijeengeroepen, ten einde te raadplegen over de herziening van het polderreglement, heeft zich vereenigd met het dienaangaande uitgebragte rapport der *ad hoc* benoemde staatscommissie, strekkende, om de beraadslagingen over dat ontwerp tot de gewone vergadering in het volgende jaar uit te stellen; en zijn wijders de heeren leden verzocht, de aanmerkingen en bedenkingen, welke zich bij hun edel achtb., ter zake van het polderreglement, mogten voordoen, vóór den 1 Februarij aanstaande, door tusschenkomst van den heer Gouverneur, aan de staatscommissie kenbaar te maken, zijnde deze tevens verzocht, de uitkomst van haar deswege in te stellen onderzoek vóór den 1 Mei daaraanvolgende aan de respective heeren staatsleden door den druk mede te deelen.

— Uit Utrecht schrijft men van 29 October:

» Wij vernemen, dat de Rijn-ijzeren-spoorweg van hier naar Amsterdam zoo ver gereed is, dat men er in de volgende maand reeds gebruik van zou kunnen maken. De laatste aannemingen moeten 15 Nov. gereed en geleverd zijn, zoo dat alles in het einde van die maand zal gereed zijn, om denzelven den 6 Dec. plegtig te openen. — In het volgende jaar zal de ijzeren spoorweg van hier tot Eden gereed komen, terwijl de verdere weg tot Arnhem alsdan zal worden afgemaakt.

— Uit Willemsoord schrijft men van den 23sten October:

» De verleden Vrijdag was voor deze plaats een dag van rouwe, van stille rouwe en smarte.

» Het was de dag waarop de waardige Kolonel, thans Schout-bij-Nacht *de Vries*, die eene reeks van ruim twintig jaren aan het hoofd van het schoone etablissement alhier zijnen zetel had, deze plaats en zijne menigvuldige vrienden vaarwel zeide, om van zijnen in

alle opzigten verdienstelijken werkkring in meer landelijk genot te verpoozen. Bij de herinnering aan de gulle minzaamheid en den opregten vriendschapszin, welke zijn edel karakter kenmerkte, aan de welwillendheid die hij altijd betoonde, om ieder zoo veel in zijn vermogen was van dienst te zijn, en aan de nederigheid waarmede hij zelfs de minste zijner ondergeschikten bejegende; maar vooral ook, bij de herdenking aan al hetgeen onder zijn bestuur door zijne onvermoeide zorgen is tot stand gebragt, welke moeijelijkheden hij daarbij door zijnen welberaden ijver is te boven gekomen, en hoe hij daarbij het algemeen belang naauwgezet behartigde, tevens als menschenvriend werkzaam was; staren wij hem dankbaar na, en smeeken 's Hemels besten zegen over de dagen zijner grijsheid af."

(*Weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep.*)

— In de *Haarlemsche Courant* leest men:

»Gedurende den afgeloopen zomer is met ijver gearbeid aan de inrigting van het stoomgemaal, hetwelk bij Sparendam wordt gesticht, en hetwelk, gedurende en na het droogmaken van het Haarlemmermeer, moet dienen om, bij hoogen waterstand en ongunstige winden, het overtollige water uit Rhijnlands boezem op te malen en in het IJ uit te storten. Hetzelve zal bestaan uit tien schepraden, elk ter breedte van ruim 2½ Nederlandsche el, vijf ter wederzijden, welke door middel van stoomkracht in beweging zullen worden gebragt met gekoppelde assen, om de werking naar gelang der behoefte te regelen. Het gebouw is bijna voltooid. De vier stoomketels zijn reeds gelegd, gelijk ook de liggende stoomcylinder. Aan de dijken van den bovenboezem wordt gearbeid, en men vleit zich, voor Julij van het volgende jaar eene proefmaling te zullen kunnen doen.

» Aan het waterwerktuig *de Leeghwater*, bij Sassenheim, is almede met den meesten ijver voortgewerkt, en men hoopt, in den loop van het volgende jaar, de ringdijken rondom den uit te malen waterplas, te zullen kunnen sluiten."

— Het provinciaal geregtshof van Zuidholland heeft zich Donderdag en Vrijdag jl. bezig gehouden met de behandeling der zaak van *Gerrit Redeker* en *Maria Hendrica van Wyarda*, huisvrouw van *Jacques Bartholomy*, welke beschuldigd werden van het verminken en uiterlijk schenden van zilveren nationale gangbare muntspeciën, en van misdadige deelneming aan het in omloop brengen van zoodanige verminkte en geschonden muntspeciën. Nadat een groot aantal getuigen in deze zaak was gehoord en de beschuldigden door den edel groot achtbaren heer *Pauw*, die het voorzitterschap van het hof, bij ongesteldheid van den heer *Brand*, waarnam, waren verhoord, heeft de advokaat-generaal *Lagrappe Dominicus* de beschuldiging volgehouden en gerequireerd, dat de beide personen zouden worden schuldig verklaard aan de misdaad, hun ten laste gelegd, en te dier zake veroordeeld tot geeseling en brandmerk en eene tuchthuisstraf van twintig jaren. Daarna hebben de heeren Mrs. *François* en *Wintgens*, die ambtshalve aan de beschuldigden waren toegevoegd, de verdediging derzelve voorgedragen en inzonderheid het gemis van voldoend bewijs der schuld trachten aan te toonen. Op aanstaanden Vrijdag zal het hof in deze zaak uitspraak doen.

— Voorts verneemt men, dat eerlang voor gemeld hof zullen te regtstaan personen, die beschuldigd worden, zich te Rotterdam insgelijks aan de misdaad van geldsnoeijerij te hebben schuldig gemaakt; terwijl zich nog steeds in verzekerde bewaring bevinden tien andere personen, die verdacht gehouden worden dezelfde misdaad alhier te hebben begaan.

— Laatstleden donderdag overleed, na een langdurig lijden, op den huize *Zuijderburgh*, in de nabijheid van 's Hage, in den ouderdom van 66 jaren, de hooggeleerde heer *Pieter Hendriksz*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud-hoogleeraar in de geneeskunde aan de hoogeschool te Groningen.

— Uit Franeker wordt gemeld, dat de aangekondigde verkooping van de bloemen, planten en gewassen van den *Hortus Medicus* geen voortgang heeft gehad, wegens gebrek aan kooplust.

## GEMENGDE BERIGTEN.

### *De Britsche stoomboot Penelopé.*

Van geen schip is er in de engelsche bladen onlangs zoo veel gesproken als van de *Penelopé*, vroeger een zeilfregat, thans in een stoomschip van de grootste soort herschapen en zoo geducht bewapend, dat het wel twee linischepen het hoofd zou kunnen bieden, ongerekend het groote voordeel dat het door zijne grootere snelheid van beweging op de zeilvaartuigen heeft. Het was vroeger een fregat van 46 stukken, in der tijd naar het fransch model der *Hebe* gebouwd, zooals er dergelijke nog vele in de engelsche havens liggen. Om het fregat in een stoomschip te veranderen werd het in een droog dok gebragt, midden door gesneden en alstoen 63 voeten verlengd. In deze bijgekomene ruimte bevinden zich de ketel, de machinen en eene bergplaats voor 600 tonnen steenkolen. Voor de overige uitrusting en de bemanning is op deze wijs volstrekt geen ruimte verloren gegaan. Men zal zich een denkbeeld kunnen maken wat met dit schip kan uitgerigt worden, als men verneemt, dat het behalve de equipagie van 300 koppen, een regement van 1000 soldaten met al het noodige aan levensmiddelen en water voor eene reis naar de Kaap de Goede Hoop aan boord kan nemen. Het is of kan gewapend worden met 24 stukken van veel zwaarder kaliber dan gewone fregatten en linieschepen voeren. Het heeft twee machinen, de grootste welligt die marine- of handelvaartuigen bezitten, als zijnde te zamen van 625 paardenkrachten.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 54 een zest.; 5 pCt. 100 drie zest.; Amort.-Syndic. 95 drie zest.; 3 pCt. 78⅞; Dom. Losr. 100 drie achtste; Handelm. 4½ pCt. 132½; Holl. Spoorwegm. 58½; Rijn Spoorwegm. 91¼; Haarlemmermeer 105¼; Rusland 107½; 4 pCt. 90 elf zest.; Inschr. in Assign. 6 pCt. 70 elf zest.; Certif. van dito 6 pCt. 72⅞; Spanje 18¼; 3 pCt. 29 dert. zest.; Portug. te Lond. 2½ pCt. 43⅞; Oostenr. Metall. 109⅞; Amerika 6 pCt. 40; 5 pCt. 43; Braz. 76¼; Peru 15; Mexiko 32; Louisiana 47.




Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.